

ΣΙΩΠΕΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΟ	2
1. Όταν σιωπούσε ο Ιησούς	3
2. Η Σιωπή της Παρηγοριάς	5
3. Η Σιωπή της Ενοχής	7
4. Η Σιωπή μπροστά σε 2 Θυσιαστήρια	10
5. Αντιμέτωπος με τη Σιωπή του Θεού	12

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ «ΝΕΑ ΖΩΗ»

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: ΣΙΩΠΕΣ ΣΤΗ ΒΙΒΛΟ

Εισηγητής: Χάρης Νταγκουνάκης

---

01. Όταν σιωπούσε ο Ιησούς

Ανάγνωσμα: *Ψαλμοί 39:1-6*

ΕΙΝΑΙ γνωστά τα λόγια που είπε ο Ιησούς Χριστός όταν ήταν εδώ στον κόσμο. Γενικά στο πέρασμα των αιώνων έχουμε διαμορφώσει μια αντίληψη για τον Χριστό ότι είναι ένας που κηρύττει, που συνδιαλέγεται, που απολογείται και αποστομώνει τους αντιπάλους του, που με τον λόγο του κάνει θαύματα και που γενικά κυριαρχεί κυρίως με τον λόγο του. Το συμπέρασμα όσων τον άκουγαν, ακόμα και των εχθρών του, είναι ότι «ποτέ κανένας δεν μίλησε όπως αυτός ο άνθρωπος» (Ιω 7:46).

Όμως, η Καινή Διαθήκη μάς παρουσιάζει και μια άλλη όψη του Κυρίου μας, κάποιες άλλες περιστάσεις, όπου δεν κυριάρχησε με τον λόγο του αλλά με τη σιωπή του. Και αξίζει να δούμε κι εμείς κάποιες αναλογίες για τη δική μας τη ζωή σήμερα: πόσο η σιωπή είναι περισσότερο εύγλωπτη από οποιοδήποτε σχήμα λόγου σε ορισμένες περιστάσεις, πόσο είναι όπως θα λέγαμε σήμερα «πνευματικός χρυσός».

1. Ο Ιησούς στον σταυρό (Ησ 42:1-2· 53:7)

Μπροστά στην προσφερόμενη **Θυσία** σιώπησε ο Ιησούς. Πάνω στον σταυρό ο Ιησούς έμεινε άφωνος, σιωπηλός, χωρίς καμιά διαμαρτυρία, χωρίς καμιά διαφήμιση για το έργο που εκείνη τη στιγμή επιτελούσε. Εκεί, για ένα συγκλονιστικό εξάωρο, δεχόταν την απαγγελία της καταδίκης εναντίον της αμαρτίας που είχε επωμιστεί για τη δική μας σωτηρία, και στη συνέχεια κατέβαλλε το αντίλυτρο για την εξαγορά μας. Την ώρα της θυσίας μπροστά στον κουρευτή του άφωνο πρόβατο, ο άμωμος Αμνός του Θεού.

Ως χριστιανοί πολλές φορές κινούμενοι από αγάπη, θυσιάζουμε πράγματα που κοστίζουν, που μας στοιχίζουν κόπο, χρόνο, χρήματα, την υπόληψή μας και σε πολλές περιπτώσεις, σε χώρες που είναι κλειστές για το ευαγγέλιο, στοιχίζουν και τη ζωή των χριστιανών. Πόσο μπορούμε να τα κάνουμε όλα αυτά χωρίς τυμπανοκρουσίες, χωρίς καύχηση, χωρίς απαίτηση για αναγνώριση; Ας τα δώσουμε όλα στον Χριστό, όλα για τον Χριστό, ας κάνουμε τα πάντα για τον Κύριο αλλά ας το κάνουμε σιωπηλά. Ας τα δώσουμε σαν να μας κουρεύει ο κουρευτής και να μας απογυμνώνει από καθετί που έχουμε, κι εμείς να παραμένουμε άφωνοι, σαν το πρόβατο, σαν τον Ιησού. Τότε θα έχουμε ακολουθήσει το παράδειγμά του.

2. Ο Ιησούς μπροστά στον Αρχιερέα (Μτ 2:60-62)

Μπροστά στην **υποκρισία** σιώπησε ο Ιησούς.

Πριν ανέβει στον σταυρό πέρασε μπροστά από την ανθρώπινη κρίση. Ο Κριτής κρίθηκε και ανακρίθηκε από τον ένοχο, τον αμαρτωλό άνθρωπο. Και η απάντηση στις επικρίσεις του πλάσματός του ήταν η σιωπή. Σιωπή, γιατί ό,τι είχε να πει τους το είπε. Σιωπή, γιατί δεν άξιζε να πετάξει τα μαργαριτάρια στους χοίρους. Σιωπή, γιατί βασικά δεν άντεχε την υποκρισία τους. Για τους Ιουδαίους ο Ναός ήταν ένα από «τα πέντε κτήματα του Θεού» (Νόμος-Ναός-Ισραήλ-Ουρανός και Γη-Αβραάμ). Πέντε απαραίτητες σταθερές θα λέγαμε, του Ιουδαϊσμού, που δεν τολμούσε να τις αγγίξει ή να τις αμφισβητήσει κανείς. Και ο Χριστός τις αμφισβήτησε όλες! Κατά συνέπεια, η αναφορά και μάλιστα με τέτοιο τρόπο του Χριστού στον ναό, πρόσβαλλε την παράδοσή τους, τα ταμπού τους. Όχι πως αγαπούσαν τον ναό ή τον τιμούσαν –αντίθετα τον είχαν κάνει «σπήλαιο ληστών»– αλλά βαυκαλίζονταν κι επαναπαύονταν στην παράδοσή τους. Έτσι, εντελώς υποκριτικά τιμούσαν ένα σύμβολο, που με τις πράξεις του ακύρωναν τη σημασία του και το μετέτρεπαν σε τυπολατρικό στοιχείο. Από την άλλη, επειδή επιδίωκαν πάση θυσία την εξόντωση του Ιησού, βρήκαν την ψεύτικη κατηγορία: «Είπε πως θα γκρεμίσει τον ναό!»

Πόσο σιωπηλοί μπορούμε να μείνουμε μπροστά στην ανθρώπινη υποκρισία; Κοιτάξτε πόσα και πόσα γίνονται γύρω μας. Πόσα βλέπουν τα μάτια μας κι ακούνε τ' αυτιά μας! Βλέπουμε ανθρώπους άλλα να λένε κι άλλα να κάνουν στον τομέα τον πολιτικό, τον εκκλησιαστικό, τον δικαστικό, τον κοινωνικό, παντού. Βλέπουμε ανθρώπους να καταπατούν τις όποιες αρχές τους και να προκόβουν στη ζωή. Βλέπουμε ανθρώπους να μην είναι ευθείς απέναντί μας: άλλα να λένε μπροστά μας κι άλλα πίσω μας. Βλέπουμε ανθρώπους που λένε πως είναι του Χριστού αλλά η ζωή τους λέει άλλα. Βλέπουμε ανθρώπους, δήθεν αδελφούς, που επικαλούμενοι ορισμένες δήθεν αρχές τους σκοτώνουν τ' αδέρφια τους και δυσφημούν το πνευματικό τους έργο. Όμως, ο Θεός από πάνω βλέπει. Εκείνος

γνωρίζει και αντιλαμβάνεται την υποκρισία. Είναι ανάγκη, αδελφοί μου, να μείνουμε σαν τον Κύριο σιωπηλοί και να τραβήξουμε μπροστά στον στόχο μας, στο έργο μας, στη διακονία μας, στην αποστολή μας, στην πνευματική μας ζωή. Αλίμονο αν η πνευματική μας πορεία εξαρτάται από τη συμπεριφορά των υποκριτών γύρω μας. Ας ακολουθήσουμε το παράδειγμα του Ιησού, που μπροστά στην υποκρισία των ανθρώπων δεν άνοιξε το στόμα του.

3. Ο Ιησούς μπροστά στον Πιλάτο και τον Ηρώδη (Μτ 27:13-14)

Μπροστά στην **προκατάληψη** ο Ιησούς έμεινε σιωπηλός.

Μετά την υποκρισία των αρχιερέων είχε ν' αντιμετωπίσει την προκατάληψη και τον κομπασμό του ρωμαίου διοικητή. Κι απενίζοντας ο Πιλάτος τον Ιησού, σίγουρα θα σκέφτηκε: άλλος ένας επαναστάτης. Βέβαια, αργότερα στη διαδικασία κατάλαβε πως από φθόνο τον είχαν παραδώσει σ' αυτόν οι Φαρισαίοι. Μα τότε άρχισε το άλλο εμπόδιο, η άλλη αναστολή να δουλεύει: η αναποφάσιστη καρδιά του Πιλάτου. Ο Ιησούς είχε, λοιπόν, ν' αντιμετωπίσει την προκατάληψη και ύστερα τον δισταγμό αυτού του ανθρώπου, που νόμιζε ότι με το να πλύνει τα χέρια του με λίγο νερό, θ' απαλλασσόταν από κάθε ευθύνη. Στην αμάθειά του και στο ενδιαφέρον του: («Είσαι λοιπόν βασιλιάς;») ο Χριστός απάντησε, και μάλιστα του εξήγησε και την αποστολή του (Ιω 17:37-38). Μα στην προκατάληψή του δεν έδωσε καμιά απάντηση. Ούτε και στην αναποφάσιστη διάθεσή του. Έμπαινε, έβγαινε ανήσυχος ο ηγεμόνας. Από τη μια οι κατηγορίες, από την άλλη ο Βαραββάς· από τη μια η γυναίκα του με τα όνειρα κι από την άλλη ο αυτοκράτορας και η φιλία του, και κάπου παραδίπλα σιωπηλός ο Ιησούς. Και την ώρα εκείνη που έπρεπε να πάρει την απόφασή του, ο Ιησούς τον άφησε μόνο ν' αποφασίσει, για να έχει ηθική αξία η απόφασή του.

Θα συμβεί πολλές φορές να βρεθούμε σε διλήμματα τέτοια σαν του Πιλάτου. Όταν η καρδιά μας είναι προκατειλημμένη με το δικό μας θέλημα, μην περιμένουμε ν' ακούσουμε τη φωνή του Θεού και να την καταλάβουμε σωστά. Πολύ εύστοχη η έμμεση απάντηση του Κυρίου στον Πιλάτο, όταν ο διοικητής διαμαρτυρήθηκε που δεν του απαντούσε: «Σ' έμένα δεν απαντάς; Δεν ξέρεις ότι έχω εξουσία να σ' αφήσω ελεύθερο, όπως έχω εξουσία να σε σταυρώσω;» Ανάμεσα σ' άλλα ο Κύριος του είπε: «Όποιος αγαπάει την αλήθεια, καταλαβαίνει τα λόγια μου».

Τι να σου απαντήσει ο Χριστός για την αλήθεια του, όταν η καρδιά σου είναι γεμάτη με τη δική σου αλήθεια; Κι όταν εξάλλου έχεις ν' αντιμετωπίσεις την προκατάληψη του συνομιλητή σου, είναι καλύτερα να μην απαντήσεις. Ο Χριστός σιώπησε. Ίσως αργότερα, όταν η προκατάληψη υποχωρήσει, το έδαφος να είναι πιο κατάλληλο. Μπροστά στην προκατάληψη, λοιπόν, σιώπησε ο Ιησούς.

Το ίδιο έκανε και μπροστά στον **χλευασμό** του Ηρώδη την ίδια εκείνη μέρα, όταν ο Πιλάτος τον έστειλε σ' αυτόν, ως κατά τόπον αρμόδιο, μήπως και γλιτώσει την ευθύνη (Λκ 23,7-9). Τι ν' απαντήσει κανείς μπροστά στον χλευασμό; Πώς να ρίξεις το άγιον στους κύνες και τα μαργαριτάρια στους χοίρους; Ο Ηρώδης άρχισε την κοροϊδία και περίμενε να κάνει και κανένα θαύμα για να του προσφέρει θέαμα, σαν τους γελωτοποιούς. Καμιά σχέση με την αποστολή του Κυρίου. Έτσι, ο Κύριος σε όλα τα ερωτήματα του Ηρώδη δεν του έδωσε καμιά απάντηση.

Η χλεύη δεν πρέπει να μας παρασύρει σε αντιπαράθεση ή σε διαμάχη. Ας αφήνουμε το Πνεύμα του Κυρίου να μιλάει με τη σιωπή μας και να ελέγχει τους ανθρώπους περί αμαρτίας περί δικαιοσύνης και περί κρίσεως.

4. Μπροστά στους κατηγορούς της Μοιχαλίδας (Ιω 8:6-7)

Πήγανε κάποτε οι Φαρισαίοι στον Κύριο μια μοιχαλίδα που την είχαν συλλάβει επ' αυτοφώρω να μοιχεύεται και τον ρωτούσαν τη γνώμη του να την λιθοβολήσουν ή όχι, για να του στήσουν παγίδα και να έχουν να τον κατηγορούν. Και λέει η Γραφή ότι: *Ο Ιησούς τότε έσκυψε κάτω και με το δάχτυλο έγραφε στο χώμα* (Ιω 8:6-7).

Μπροστά στις **κατηγορίες** των ανθρώπων για τους συνανθρώπους του, ο Ιησούς μένει σιωπηλός, χωρίς καμιά επίκριση γι' αυτούς. Ο Κριτής του κόσμου, που είναι κι ο μόνος αρμόδιος αλλά και ο μόνος απόλυτος γνώστης της ανθρώπινης καρδιάς, αυτός παίρνει τη θέση της σιωπής μπροστά στις κατηγορίες των άλλων. Πολλές φορές θα βρεθούμε σαν παιδιά του Θεού στην ίδια θέση. Θα έρθουν να μας πουν για τους άλλους, θα μας τους κατηγορήσουν αποδεδειγμένα, θα μας μιλήσουν για σίγουρα σκάνδαλα, θα μας πληροφορήσουν για δυσάρεστες καταστάσεις, θα μας ζητήσουν τη γνώμη μας. Κι εσύ πρέπει τότε να θυμηθείς ότι δεν είσαι ο Χριστός, ότι είσαι το ίδιο άνθρωπος γεμάτος αδυναμίες και παραπτώματα, και ούτε ο αρμόδιος κριτής είσαι, ούτε ικανός να κοιτάξεις μέσα στην καρδιά για να βρεις τα ελατήριά της και τα κίνητρά της. Και τότε είναι που πρέπει να μείνουμε σιωπηλοί. Ας μην ανοίξουμε το στόμα μας, αδελφοί μου, κι ας δείξουμε παράλληλα αγάπη και συγχωρητικότητα για τον αδελφό μας, που εκείνη τη στιγμή δεν έχει κανένα να τον υποστηρίξει. Ας αρνηθούμε ν' ακούσουμε οποιαδήποτε κατηγορία σε βάρος του —και πολύ περισσότερο ας μην αρχίσουμε να κοινολογούμε όσα ακούσαμε. Ας αφήσουμε την κρίση σ' εκείνον που μπορεί να κρίνει δίκαια και χωρίς καμιά προσωποληψία, και τότε θα έχουμε ακολουθήσει τα ίχνη του Χριστού.

****

02. Η Σιωπή της Παρηγορίας

Ανάγνωσμα: Ιώβ 2:11-13

Η ιστορία του Ιώβ είναι σε όλους γνωστή. Υπάρχουν, όμως, κάποιες λεπτομέρειες, που κάνουν ιδιαίτερη εντύπωση στους χριστιανούς τού σήμερα, πέρα από τα γνωστά διδάγματα για την υπομονή του Ιώβ, για τον φθόνο του σατανά εναντίον του ή για την πλουσιοπάροχη ευλογία του Θεού στο τέλος της δοκιμασίας του δούλου του. Μια απ' αυτές τις «λεπτομέρειες» είναι και οι τρεις φίλοι του Ιώβ, που ήρθαν να τον παρηγορήσουν, μόλις έμαθαν την οικονομική καταστροφή του, το πένθος του και την αρρώστια του. Διαβάζοντας κανείς την ιστορία, βλέπει αμέσως από την αρχή πως ο Ιώβ έχασε την περιουσία του, τα παιδιά του, την υγεία του αλλά ένα δεν έχασε: την Πίστη του. Οι τρεις φίλοι του Ιώβ, από την άλλη, όσο δεν μιλούσαν ήταν καλά. Η καταστροφή άρχισε μόλις άνοιξαν το στόμα τους! Χαρακτηριστικό είναι ότι η μεγάλη πλειονότητα των κεφαλαίων του βιβλίου ασχολείται με τα άσοφα λόγια των 3 φίλων. Κοινή επωδός όλων ήταν αυτό που είπε ο Ελιφάζ στο 4:8. Μέσα από τα λόγια των 3 φίλων που καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος του ομώνυμου βιβλίου, διακρίνει κανείς τον λάθος τρόπο παρηγορίας, τον σωστό τρόπο παρηγορίας και ποια πρέπει να είναι η αντίδρασή μας σήμερα όταν αντιμετωπίζουμε τέτοιους «θλιβερούς παρηγορητές», όπως τους ονόμασε ο Ιώβ.

1. Ο λάθος τρόπος παρηγορίας.

Τα περισσότερα απ' αυτά που είπαν οι τρεις φίλοι στον Ιώβ ήταν θεολογικά σωστά. Έκαναν, όμως, δύο βασικά λάθη. Κι όταν προσπαθούμε κι εμείς να παρηγορήσουμε κάποιον πονεμένο αδελφό μας, πρέπει αυτά τα λάθη να τα αποφεύγουμε: *α) Μην κάνεις καμιά υπόθεση για την αιτία της θλίψης του άλλου.* Η υπόθεση που κάνεις, σίγουρα θα είναι λάθος, γιατί δεν ξέρεις τη γνώμη του Θεού για τον αδελφό σου. Και η λάθος υπόθεση οδηγεί σε λάθος συμπέρασμα και το λάθος συμπέρασμα οδηγεί στη λάθος συμπεριφορά. Οι φίλοι του Ιώβ πίστευαν ότι μόνον οι κακοί άνθρωποι υποφέρουν. Κι αφού ο Ιώβ υπέφερε, άρα δεν ήταν και τόσο δίκαιος όσο έλεγαν. Κάποια κρυφή αμαρτία θα είχε. Κάπου κάτι έκρυβε. Έτσι, αντί να τον βοηθήσουν, τα λόγια τους του πρόσθεταν θλίψη. Καλύτερα να έμεναν σιωπηλοί. Στο κεφ. 22 (5-6· 9-11) διαβάζουμε τα λόγια του Ελιφάζ που κατηγορούν τον Ιώβ, ότι: έχει μεγάλη κακία κι αμέτρητες ανομίες κλπ., κλπ. Τίποτε απ' αυτά ωστόσο, δεν κατόρθωσε να αποδείξει ο Ελιφάζ. Αντίθετα στα πρώτα δύο κεφάλαια του βιβλίου ο Θεός λέει πως ο Ιώβ ήταν «άνθρωπος ακεραίος κι ευθύς· σεβόταν τον Θεό κι αποστρεφόταν το κακό. Δεν υπήρχε άλλος σαν αυτόν στη γη» (1:8). Μη κάνουμε, λοιπόν, λάθος υποθέσεις. *β) Μη διακηρύττεις ότι ξέρεις το θέλημα του Θεού.* Όταν λαμβάνουν χώρα μεγάλες καταστροφές ή πανδημίες, πολλοί σηκώνονται στις εκκλησίες και διαλαλούν ότι «ο Θεός μάς τιμωρεί, γιατί γίναμε Σόδομα και Γόμορρα» κλπ. Είναι πολύ παρακινδυνευμένο όταν κάνουμε τέτοιες δηλώσεις για το ποιο είναι και ποιο δεν είναι το θέλημα του Θεού. Αν η Βίβλος ορίζει κάτι πως είναι το θέλημα του Θεού, τότε να το πιστέψουμε. Όχι τι ερμηνεύει ο κάθε αδελφός, όσο πιστός και αν είναι. Και ιδίως, όταν πρόκειται για τη ζωή του άλλου αδελφού. Ας περιοριστούμε στον εαυτό μας. Ο Βιλδάδ πίστευε ότι μιλούσε εκ μέρους του Θεού (8:3-6). «Αποκαλύπτει» στον Ιώβ τους λόγους που έχασε τα παιδιά του, ενώ εμείς ξέρουμε ότι για άλλους λόγους επέτρεψε αυτές τις καταστροφές ο Θεός. Πρέπει, λοιπόν, να είμαστε πολύ προσεκτικοί όταν ένας αδελφός έρθει να μας αποκαλύψει το θέλημα του Θεού για τη δική μας ζωή. Κι αν προσπαθείς να βοηθήσεις έναν φίλο σου που υποφέρει, είναι καλύτερα να κρατήσεις το στόμα σου κλειστό.

2. Ο σωστός τρόπος παρηγορίας.

Στο ανάγνωσμά μας διαβάσαμε πως οι φίλοι του Ιώβ ξεκίνησαν σωστά: έκλαψαν γοερά μαζί του. Φόρεσαν σάκους κι έβαλαν στο κεφάλι τους στάχτες κατά τη συνήθεια της εποχής, και πένθησαν μαζί με τον φίλο τους. Επτά μερόνυχτα κάθισαν μαζί του και δεν άρθρωσαν λέξη. Απόλυτη σιωπή. Η καταστροφή άρχισε όταν άρχισαν να μιλούν. Καλύτερα μετά από τις επτά εκείνες μέρες να είχαν πάει σπίτια τους! Ποιος είναι ο σωστός τρόπος να παρηγορήσεις κάποιον; Υπάρχουν 5 πράγματα που μπορούμε σαν αρχή να κάνουμε: *α) Στάσου δίπλα στον αδελφό την ώρα που υποφέρει.* Το καλύτερο που έχουμε να κάνουμε είναι η σιωπηλή συμπαράσταση στον αδελφό. Κάποιες φορές είναι και μια αγκαλιά. Ένας χριστιανός συγγραφέας (Len Sweet – “Postmodern Pilgrims”) διηγείται πως πήγε να επισκεφτεί κάποτε σ' ένα νοσοκομείο ένα 8χρονο κοριτσάκι που πέθαινε με φρικτούς πόνους από

καρκίνο. Το όλο θέαμα τον συγκλόνισε. Εκείνο όμως που τον συγκλόνισε ακόμα περισσότερο ήταν η γιαγιά του κοριτσιού: είχε ξαπλώσει στο κρεβάτι της εγγονής της και είχε βάλει το μπράτσο της κάτω από το κεφάλι της και με το άλλο αγκάλιαζε το ταλαιπωρημένο κορμάκι. Ο εργάτης του Θεού πισωπάτησε κι έμεινε εκεί εκστασιασμένος με την αίσθηση ότι πατούσε σε άγιο έδαφος. Εκείνη η γιαγιά είχε αγκαλιάσει και είχε ταυτιστεί με τον ξένο πόνο. Τα λόγια εκείνη τη στιγμή ήταν περιττά. β) *Κλάψε μαζί με τον αδελφό σου*. Το καλύτερο που έκαναν οι φίλοι του Ιώβ, ήταν που κάθισαν μέσα στις στάχτες κι έκλαψαν μαζί του. Ο Παύλος μας παραγγέλλει «χαίρετε μετά χαιρόντων και κλαίετε μετά κλαιόντων» (Ρωμ 12:15). Τα δάκρυά σου εκφράζουν με τον καλύτερο τρόπο τη συμμετοχή σου στη θλίψη του αδελφού. Και ποτέ μην κάνεις το λάθος να του πεις να μην κλαίει. γ) *Άκουσε τον αδελφό*. Κάποιοι μου έστειλε ένα μήνυμα: «Θυμήσου: το να μιλήσεις είναι ανάγκη. Το ν' ακούσεις είναι τέχνη». Η Γραφή λέει ότι ο καθένας «πρέπει να είναι ταχύς εις το να ακούει – βραδύς εις το να λαλεί» (Ιακ 1:19). Ίσως γι' αυτό ο Θεός μάς έδωσε δύο αυτιά και ένα στόμα. Θέλει, ενδεχομένως, να ακούμε δύο φορές προτού μιλήσουμε. δ) *Νιώσε την ανάγκη του αδελφού σου*. Στις Παροιμίες (17:17) διαβάζουμε: «Σ' όλες τις περιστάσεις αγαπάει ο φίλος· κι ο αδερφός γεννιέται για να παραστέκεται στις δύσκολες στιγμές». Όταν ο αδελφός μας υποφέρει, στεκόμαστε δίπλα του κι ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες της καθημερινότητάς του. ε) *Προσευχήσου μαζί του*. Πάντα είναι ανάγκη να προσεύχεσαι μαζί με κάποιον που θλίβεται και υποφέρει. Μην κάνεις κήρυγμα με την προσευχή σου. Μην κάνεις παρατραβηγμένες, ατέρμονες προσευχές. Κράτησε απλώς το χέρι του αδελφού ή αγκάλιασέ τον από τους ώμους και ζήτη από τον Θεό να του δώσει δύναμη και ειρήνη (Ιακ 5:16). Μια πιστή γυναίκα (Linda Mae) έγραψε την εμπειρία της από τη συμπεριφορά επτά φιλενάδων της, όταν διαγνώστηκε με καρκίνο, και πώς εκείνη ένωσε. Η πρώτη φίλη της είπε: «Δεν μπορώ να το πιστέψω πως έχεις καρκίνο. Εσύ που ήσουν τόσο δραστήρια και υγιής». Όταν εκείνη έφυγε, η Λίντα έγραψε: «Ένωσα αλλοτριωμένη. Τίποτε πια δεν ήταν όπως πριν». Μιλώντας με μια δεύτερη φίλη της για διάφορες επιλογές θεραπείας, εκείνη της είπε: «Κάνε ό,τι θέλεις, αλλά μακριά από χημειοθεραπείες. Είναι δηλητήρια!» Και η Λίντα έγραψε: «Όταν έφυγε, ένωσα φόβο και σύγχυση». «Ίσως ο Θεός σε παιδεύει για κάποια αμαρτία που έχεις κάνει», της είπε μια τρίτη. Και η Λίντα έγραψε: «Ένωσα μέσα μου ενοχές». «Όλα συνεργούν για το αγαθό», είπε η επόμενη. Κι όταν έφυγε κι αυτή, η Λίντα έγραψε: «Ένωσα μέσα μου μεγάλο θυμό». Η πέμπτη της είπε: «Αν έχεις δυνατή πίστη, ο Θεός θα σε θεραπεύσει». Κι όταν έφυγε, η Λίντα έγραψε: «Ένωσα πως η πίστη μου δεν ήταν δυνατή». Μια έκτη φιλενάδα της δεν πήγε ποτέ να την επισκεφθεί. Και η Λίντα έγραψε: «Ένωσα απέραντη θλίψη και μοναξιά». Η τελευταία μπήκε στο δωμάτιο και της είπε: «Εδώ είμαι. Ήρθα να σε φροντίσω, να σε βοηθήσω. Έλα – θέλω να προσευχηθώ για σένα». Και η Λίντα έγραψε: «Όταν αυτή η φιλενάδα μου έφυγε, ένωσα ότι κάποιοι με αγαπάει». Μακάρι όλοι μας να είμαστε σαν αυτή την τελευταία φίλη...

3. Αν βρεθούμε κάποτε στη θέση του Ιώβ...

Τι γίνεται, τώρα, όταν βρεθούμε εμείς στη θέση του Ιώβ και μέσα στη δοκιμασία μας μας επισκεφτεί ένας αδελφός που συμβαίνει να μοιάζει στη συμπεριφορά με τους «άθλιους παρηγορητές» του Ιώβ; Πώς πρέπει να αντιδράσουμε; Τρία πράγματα πρέπει να κάνεις: α) *Μην κρύψεις την απογοήτευσή σου*. Αυτό είναι το εύκολο. Ο Ιώβ απάντησε στους φίλους του με έντιμο και ειλικρινή τρόπο. Δεν τους έδιωξε, δεν τους είπε: «Δεν σας θεωρώ πια φίλους μου». Απάντησε σ' αυτούς με λογικά επιχειρήματα (δες π.χ. κεφ. 13). Δείξε, λοιπόν, στον ανόητο φίλο σου την απογοήτευσή σου, κι ότι έχεις ανάγκη τη βοήθειά του. β) *Μη βγάλεις πικρία εναντίον του αδελφού*. Είναι πολύ εύκολο να πικραθεί κανείς, ακόμη και μέσα στην εκκλησία. Ο Ιώβ δέχτηκε την εχθρική συμπεριφορά των φίλων του αλλά δεν ανταπέδωσε με την ίδια πικρία (16:2-5). Εμφανίζεται ένας ισοπεδωμένος Ιώβ, που έχει αποδεχτεί την κατάστασή του. Δεν έβγαλε όμως πικρία εναντίον των φίλων του, ό,τι κι αν του είπαν. γ) *Προσευχήσου για τον αδελφό σου*. Υπάρχει ένα κρίσιμο σημείο σε όλο το βιβλίο του Ιώβ, που συνήθως μας διαφεύγει: **Πότε** ο Θεός μετέτρεψε τη δυστυχία του Ιώβ σε ευλογία; Η απάντηση βρίσκεται στο 42:10: «Όταν ο Ιώβ προσευχήθηκε για τους φίλους του, ο Κύριος του έδωσε πάλι πλούτη, και μάλιστα διπλάσια απ' όσα είχε πριν». Νά το μυστικό. Αν υπάρχουν και στη δική μας τη ζωή αδελφοί που μας πίκραναν, ένας είναι ο δρόμος για να μας ευλογήσει ο Θεός: να προσευχόμαστε γι' αυτούς με την καρδιά μας και με αγάπη. Παράδειγμα ο Ιησούς. Προσευχήθηκε στο Ανώγειο για τους μαθητές του, που τον είχαν πικράνει, και για την ενότητά τους (17^ο κεφάλαιο του Ιωάννη). Σε πίκραναν οι αδελφοί σου ή ο αδελφός σου στο παρελθόν; Ξεκίνα έστω και τώρα να προσεύχεσαι γι' αυτούς με αγάπη. Θα ηρεμήσεις μέσα σου, το Πνεύμα του Θεού θα σε επιβραβεύσει, και αυτό θα είναι πολύ μεγαλύτερη ευλογία από τα υλικά αγαθά του Ιώβ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η σιωπή της παρηγορίας είναι πολύτιμη. Πολλές φορές σαν άνθρωποι τη σπάμε και κάνουμε λάθη. Είναι όμως δυνατόν αυτά τα λάθη να τα διορθώσουμε και να ευλογηθούμε και πάλι στη ζωή μας.

****

03. Η Σιωπή της Ενοχής

Ανάγνωσμα: Ψαλμοί 32:1-5

ΜΕΤΑ τις Σιωπές του Ιησού και τη Σιωπή της Παρηγορίας προς τον Ιώβ, που είδαμε την περασμένη φορά στη μελέτη μας, ερχόμαστε σήμερα να δούμε μια τρίτη Σιωπή στη Βίβλο, αυτήν της Ενοχής. Ο Δαβίδ στον Ψαλμό που διαβάσαμε κάνει λόγο για την Ενοχή που βαραίνει την καρδιά του και τον κάνει να σωπαίνει. Μια μεγάλη αλήθεια είναι ότι όλοι έχουμε ενοχές για κάτι, μικρό ή μεγάλο. Κι αυτό, επειδή κανένας δεν είναι αλάνθαστος. Όλοι μας έχουμε κάτι να λυπηθούμε γι' αυτό, κάτι που μας γεμίζει ενοχές. Το ερώτημα είναι τι κάνουμε όταν μας βασανίζει μια ενοχή; Υπάρχουν πολλά που μπορούμε να κάνουμε: να την αρνηθούμε· να την καταχωνιάσουμε σε μια γωνιά ή κάτω από το χαλί· να αρχίσουμε να κατηγορούμε τους γύρω μας· να δώσουμε άφεση στον εαυτό μας –να κάνουμε πως Ενοχή δεν υπάρχει· να τη δικαιολογήσουμε· ν' αρχίσουμε να την περιφέρουμε εδώ κι εκεί συνειδητά ή ασυνείδητα. Αν θέλουμε στ' αλήθεια να αποκαταστήσουμε την πνευματική τάξη μέσα μας, πρέπει να μάθουμε να διαχειριζόμαστε την Ενοχή που μας βασανίζει ως πιστούς. Και για να το μάθουμε αυτό, πρέπει να δούμε 2 σημεία: (1) ΓΙΑΤΙ πρέπει να καταπαιστώ με την Ενοχή μου; Και (2) ΠΩΣ πρέπει να διαχειριστώ την Ενοχή μου;

1. Γιατί πρέπει να καταπαιστούμε με την Ενοχή μας; (32:1-4)

Υπάρχουν τρεις λόγοι που κάθε πιστός πρέπει να καταπιάνεται και να διαχειρίζεται μια ενοχή που τον βασανίζει:

α) *Επειδή η Ενοχή καταστρέφει την εμπιστοσύνη στον εαυτό μας.* Δεν μπορούμε να πατήσουμε γερά στα πόδια μας, αν μας βασανίζει μια ενοχή. Δεν μπορούμε να έχουμε θάρρος να κάνουμε οτιδήποτε, όταν μας τριβελίζει το συναίσθημα ότι οποιαδήποτε στιγμή μπορεί ν' αποκαλυφθεί αυτό που έχουμε κάνει και μας δημιουργεί την Ενοχή μέσα μας. Διηγούνται πως ο Arthur Conan Doyle, ο συγγραφέας των μυθιστορημάτων του Σέρλοκ Χολμς, θέλησε να κάνει πλάκα σε 5 πιο επιφανείς άνδρες της Αγγλίας. Έστειλε, λοιπόν, ένα ανώνυμο σημείωμα στον καθένα, που έλεγε: «Έχουν όλα αποκαλυφθεί για σένα. Βρες τρόπο να το σκάσεις». Σε 24 ώρες και οι 5 άνδρες είχαν εγκαταλείψει τη χώρα! Η ενοχή σε κάνει να ζεις σε διαρκή φόβο ότι κάποιος θα σε ανακαλύψει. Αλλά ακόμη κι αν κοροϊδέψεις τους ανθρώπους, δεν μπορείς να κοροϊδέψεις τον Θεό (Ψλ 90:8). Τι είναι η Ενοχή; Η Ενοχή είναι η πρόσκληση του Θεού να καθαριστείς. Δεν μπορούμε να κρυφτούμε από τον Θεό, που θέλει να μας ευλογήσει αλλά δεν τον αφήνει η Ενοχή μας, όσο εμείς προσπαθούμε να την κρύβουμε.

β) *Επειδή η Ενοχή καταστρέφει τις σχέσεις μας με τους άλλους.* Ένας πιστρικός γύρισε αργά τη νύχτα σπίτι, 2 ώρες μετά τις 12, που έληγε και η «άδειά του» να βγει. Άνοιξε, λοιπόν, απαλά την πόρτα και με όλες τις επιφυλάξεις κρατώντας τα παπούτσια του στο χέρι, άρχισε να ανεβαίνει τη σκάλα. Η μάνα του άκουσε κάτι από την κρεβατοκάμαρα που κοιμόταν, ξύπνησε τρομαγμένη και φώναξε: «Τι ώρα είναι!»; Κι ο μικρός τής λέει «12 μαμά». Για κακή του τύχη, όμως, την ίδια στιγμή χτύπησε ο κούκος στο χολ 2 φορές. Κι ο μικρός συνέχισε να μιμείται τον κούκο με το στόμα άλλες 10 φορές. Και φυσικά δεν κατάφερε να κοροϊδέψει τους γονείς του! Η Γραφή λέει πως «η αμαρτία σου θα σε βρει» (Αρ 32:23). Ο Αβραάμ Λίνκολν έλεγε: «Μπορείς να κοροϊδέψεις όλο τον κόσμο για λίγο χρονικό διάστημα, αλλά δεν μπορείς να κοροϊδεύεις όλο τον κόσμο όλο τον καιρό» (Δημόσια Συζήτηση με τον Ντάγκλας, τον Σεπτέμβριο 1858 στο Clinton, Ill.). Κι αν αυτό ισχύει στην πολιτική, πόσο μάλλον στις διαπροσωπικές σχέσεις μας! Έτσι, παρατηρούμε: 1) Η ενοχή που κρύβουμε μέσα μας μας οδηγεί σε *λάθος αντιδράσεις*. Γινόμαστε ανυπόμονοι με τους άλλους, εριστικοί ή καταγγελτικοί με κάποιους που διαπράττουν κάτι παρόμοιο μ' εμάς. 2) Άλλοτε, πάλι, με τις ενοχές μας *καταστρέφουμε τις σχέσεις μας*. Η μαμά φορτώνει δώρα το παιδί, επειδή έχει ενοχές για την απουσία της από το σπίτι –ή του κάνει όλα τα χατίρια και γίνεται κακός γονέας –καταστρέφει το παιδί. Η απόκρυψη, εξάλλου, ένοχων μυστικών πριν το γάμο, δηλητηριάζει τη σχέση μέσα στον γάμο για χρόνια. Ίσως καταλήγει και στο διαζύγιο –την πλήρη διάρρηξη της σχέσης.

γ) *Επειδή η Ενοχή μάς κρατάει δέσμιους του παρελθόντος.* Δεν μπορώ να προχωρήσω στο παρόν κοιτώντας πίσω στο καθρεφτάκι του παρελθόντος. Η επικέντρωση στο παρελθόν μπορεί να μας δώσει μαθήματα για το μέλλον αλλά δεν μπορεί να μας δώσει ειρήνη μέσα μας. Η ενοχή δεν μπορεί να αλλάξει το παρελθόν - ούτε το άγχος μπορεί να επιφέρει καμιά αλλαγή στο μέλλον. Ο Κύριος, όμως, μπορεί!

2. Πώς πρέπει να διαχειριστώ την Ενοχή μου; (Ψλ 32:5)

Βασική οδηγία είναι να πάμε στον Θεό με την ενοχή μας. Όπως πάμε σαν αμαρτωλοί και ζητούμε έλεος, έτσι να πάμε και ως πιστοί, ζητώντας απελευθέρωση. Όπως πήγε ο Τελώνης της παραβολής. Η συγχώρηση είναι στη διάθεσή μας και ανοίγει μπροστά μας ένα φωτεινό μέλλον, επειδή πάντοτε υπάρχει ο σταυρός, όπου πάνω του εξαλείφθηκε η ενοχή μας. Ο γνωστός ύμνος λέει: «Σ' ένα λόφο ψηλά περιμένει ο σταυρός και θα μένει για πάντα στητός...» Το ότι ήρθαμε στον Χριστό, δεν σημαίνει ότι παύει να υπάρχει για τη χριστιανική ζωή μας ο σταυρός της συμφιλιώσης σε κάθε μας βήμα. Δεν είναι παρελθόν ο σταυρός. Είναι καθημερινό παρόν στη χριστιανική ζωή. Τέσσερα βήματα έχουμε να κάνουμε εδώ για ν' απελευθερωθούμε από την ενοχή μας:

α) *Κάνε απογραφή της ενοχής/των ενοχών σου* (Θρ 3:40). Είναι ανάγκη να βρούμε χρόνο και ν' ασχοληθούμε, χωρίς βιασύνες, με τον εαυτό μας και μ' αυτά που μας γεμίζουν ενοχές. Μια ιδέα είναι να καταγράψουμε (με χαρτί και μολύβι) αυτά που μας στοιχειώνουν και δεν μας αφήνουν να προχωρήσουμε. Ας προσευχηθούμε μαζί με τον Δαβίδ με τα εδ. 23-24 του Ψαλμού 39.

β) *Αποδέξου την προσωπική σου ευθύνη.* Είναι πολλοί που κάνουν τα ίδια λάθη ξανά και ξανά στη ζωή τους. Γιατί; Επειδή το πρόβλημα γι' αυτούς είναι πάντοτε ο άλλος. «Η κόλαση είναι οι άλλοι» (Jean Paul Sartre): Πιστεύουν ότι αν αλλάξουν σχέσεις, φίλους, δουλειά, πόλη ή εκκλησία, όλα θα είναι καλύτερα. Όπου και να πάνε, όμως, το πρόβλημα πάει μαζί τους. Μην προσπαθούμε, λοιπόν, να εξηγήσουμε λογικά την κατάσταση μας ή να υποβαθμίζουμε τα πράγματα («δεν είναι τίποτα», «όλα καλά θα πάνε αν αλλάξω το ένα ή το άλλο» κλπ.) Αν δεν αποδεχτούμε την προσωπική μας ευθύνη, όπου και να πάμε, ό,τι κι αν αλλάξουμε, η Ενοχή μας θα μας ακολουθεί.

γ) *Ζήτη τη συγχώρηση του Θεού.* Στην Α' Επιστολή του Ιωάννη (1:9) διαβάζουμε για την αξιοπιστία του Θεού να συγχωρεί. Τι ΔΕΝ ΛΕΕΙ σ' αυτό το εδάφιο ο Ιωάννης; Δεν λέει ότι πρέπει να **ικετέψουμε** τον Θεό για να επιτύχουμε τη συγχώρησή μας. Ο Θεός πάντοτε θέλει, επιθυμεί να μας συγχωρήσει. Η χάρη του πάντοτε μας «καταδιώκει» - αυτό είναι ο σταυρός που προαναφέραμε. Ο Ιωάννης επίσης δεν λέει να **παζαρέψουμε** με τον Θεό. Δεν χρειάζεται να δώσουμε υποσχέσεις για να επιτύχουμε τη συγχώρησή μας. Επειδή υπάρχει ο σταυρός, η συγχώρηση είναι δωρεάν, κατά χάριν και διά της πίστεως. Τέλος, ένα τρίτο που δεν λέει ο Ιωάννης, είναι να **δωροδοκήσουμε** τον Θεό. Δεν χρειάζεται να «τάξουμε» στον Θεό: «Κύριε, θα αρχίσω να κάνω αγαθοεργίες, θα κάνω το θέλημά σου, θα σε υπηρετώ με μεγαλύτερη αφοσίωση ή θα σου δίνω το δέκατό μου στην εκκλησία» κλπ., κλπ. Στον σταυρό καταβλήθηκε ολόκληρο το τίμημα για τη συγχώρησή μας κι εμείς δεν οφείλουμε τίποτα. Τι ΛΕΕΙ, όμως εδώ ο Ιωάννης; Να **πιστεύουμε** στον αξιόπιστο Θεό. Αυτό το κάνει εφικτό ο σταυρός. Ο Θεός αποδεικνύει την αξιοπιστία του όταν με συγχωρεί, με βάση το έργο του σταυρού. Επειδή δέχτηκε το αντίλυτρο του Χριστού στον σταυρό, το αίμα του, δέχεται τώρα τη μετάνοιά μου και μου παίρνει την Ενοχή. Κι όλα αυτά «εάν ομολογούμε τις αμαρτίες μας». Τι σημαίνει «ομολογώ»; «Ομολογώ» σημαίνει λέω το ίδιο με έναν άλλο (ομού+λέγω). Έτσι, όταν έχω κάνει μια λίστα με τις ενοχές μου, λέω τα ίδια με ό,τι λέει ο Θεός γι' αυτές: «είσαι αμαρτωλός και ένοχος» κι εγώ συνομολογώ: «Ναι, Κύριε, είμαι αμαρτωλός». Αυτό είναι ομολογία. Έτσι, ενώ η συγχώρηση είναι η **προοπτική** του σταυρού, ο **σκοπός** του σταυρού είναι η αποκατάσταση των σχέσεων με τον Θεό και τους ανθρώπους. Ο σταυρός μάς προσφέρει τη δυνατότητα να έχουμε και προσωπική δυναμική σχέση αγάπης με τον Θεό και τους αδελφούς μας. Υπάρχει, όμως, κι ένα τέταρτο βήμα που προφανώς δεν το πολυτονίζουμε:

δ) *Εμπιστεύσου την ενοχή σου σε κάποιον άλλο.* Στον Ιάκωβο (5:16) διαβάζουμε να εξομολογούμαστε τις αμαρτίες μας ο ένας στον άλλο. Εξομολογούμαστε στον Θεό για συγχώρηση – εξομολογούμαστε ο ένας στον άλλο για θεραπεία, δηλ. για ηρεμία ψυχική. Ό,τι μυστικό φιλοξενώ μέσα μου με αρρωσταίνει. Ο Λόγος του Θεού λέει ότι καθώς εμπιστευόμαστε στον αδελφό μας αυτό που μας βαραίνει, θεραπευόμαστε. Αν δεν το κάνουμε, όσο κρυβόμαστε, τόσο η Ενοχή μας μεγαλώνει. Δεν χρειάζεται βέβαια να σπείρουμε ό,τι μας βαραίνει σε όλη την εκκλησία. Ας βρούμε έναν αδελφό που να τον εμπιστευόμαστε για την εχεμύθειά του και την πνευματικότητα του και να του πούμε τι μας βαραίνει μέσα μας. Η εξομολόγηση αυτού του είδους σε λάθος πρόσωπο/α θα ήταν καταστροφή. Ας απευθυνθούμε σε κάποιον αδελφό που εμπιστευόμαστε, που καταλαβαίνει την αξία αυτού που κάνουμε, που είναι ώριμος ώστε να μη σκανδαλιστεί ο ίδιος, που είναι πνευματικός και μπορεί να μας βοηθήσει.

****

04. Η Σιωπή μπροστά σε 2 Θυσιαστήρια

Ανάγνωσμα: Α΄ Βασιλέων 18:16-21

ΜΕΤΑ τις Σιωπές του Ιησού, τη Σιωπή των φίλων του Ιώβ και τη Σιωπή της Ενοχής, που είδαμε στην τελευταία βιβλική μελέτη μας, ερχόμαστε τώρα σε μια Τέταρτη Σιωπή, που είναι κάπως πιο «θεατράλε» από τις προηγούμενες. Είναι η ιστορία, που όλοι ξέρουμε, του προφήτη Ηλία που με εντολή του Θεού τα έβαλε με τον ισχυρό βασιλιά της Σαμάρειας, τον Αχαάβ, και την ακόμα πιο ισχυρή βασίλισσα, την ειδωλολάτρισσα Ιεζάβελ. Βρισκόμαστε στον 9^ο αιώνα π.Χ. και στο βόρειο βασίλειο, αυτό του Ισραήλ (871-852), όπου επί 20 χρόνια κυριαρχούσε η βασιλική λατρεία. Στο βασίλειο της Σαμάρειας αλώνιζε θα λέγαμε η Ιεζάβελ με τους 450 προφήτες του Βάαλ κι άλλους 400 της Ασάρτης, που υποστήριζε. Ο Βάαλ, σύμφωνα με τα αρχεία της Ουγκαρίτ (σημαντικής πόλης-κράτους της Φοινίκης) ήταν ο θεός του καιρού, με ιδιαίτερη δύναμη στις αστραπές, τους κεραυνούς, τον άνεμο, τη βροχή και συνεπώς τη γονιμότητα (της γης, των ζώων και των ανθρώπων). Έτσι, η λατρεία του Βάαλ (που το όνομά του σημαίνει άρχοντας, αφέντης κλπ.) δείχνει την εξάρτηση των περιοχών της Χαναάν από τις βροχοπτώσεις για τη γεωργία, σε αντίθεση με την Αίγυπτο και τη Μεσοποταμία, που επικέντρωναν στην άρδευση των μεγάλων ποταμών τους (Νείλο και Τίγρη-Ευφράτη αντίστοιχα). Ο Βάαλ ήταν γνωστός και με διάφορες προσωνομίες, συχνά σχηματισμένες από την ονομασία των τόπων της λατρείας του. Από την εβραϊκή παράδοση προέρχονται, παραλλαγμένες σε ονόματα διαβόλων, οι Βέελφεγόρ, δηλ. Βάαλ του Φεγόρ, ενός βουνού που βρισκόταν κοντά στη Νεκρά θάλασσα, και Βεελζεβούλ, που σημαίνει άρχοντας των μυγών. Οι κάτοικοι της Συχέμ, την εποχή των Κριτών, τον αποκαλούσαν Βααλβεριθ (Κρ 9:46). Κάποιοι ταύτιζαν τον Βάαλ με τον Μολόχ, ενώ οι αρχαίοι Έλληνες τον ταύτιζαν με τον Κρόνο και τον Δία, και στα Δευτεροκανονικά κείμενα του Δανιήλ αναφέρεται ως Βηλ (πρβλ. το Δευτεροκανονικό *Βηλ και Δράκων*). Καθώς η λατρεία ενός τέτοιου θεού ήταν διαδεδομένη στον Ισραήλ, εύκολα καταλαβαίνουμε ότι αυτό που έκανε ο Ηλίας να προσευχηθεί να μη βρέξει για τρία χρόνια, ήταν απευθείας προσβολή και ταπείνωση του ψεύτικου θεού και παράλληλα των προφητών του, μαζί και του Αχαάβ και της Ιεζάβελ.

Η εντυπωσιακή ενέργεια του Ηλία στον Κάρμηλο μπροστά στο πλήθος των προφητών του Βάαλ, ήταν κι αυτή μια απευθείας προσβολή στον Βάαλ. Ήταν εξευτελισμός να παρακαλούν μια ολόκληρη μέρα τον θεό των αστραπών και των κεραυνών να στείλει φωτιά στο θυσιαστήριό του κι αυτός να μην μπορεί να κάνει τίποτε. Ξέροντας όλα αυτά, μπορούμε να καταλάβουμε πόσο μεγάλη σημασία είχε αυτή η ενέργεια του Ηλία. Ο Ηλίας ήθελε ο λαός να πάρει μια απόφαση, ποιον θεό ήθελε να λατρεύει. Η αντίδραση του λαού ήταν η σιωπή. Μια από τις σιωπές της Βίβλου: Σιωπή μπροστά στα 2 Θυσιαστήρια. Οι άνθρωποι αυτοί δεν είχαν το θάρρος ούτε να υπερασπιστούν τον θεό τους ούτε να αλλάξουν την πίστη τους. Καμιά αντίρρηση ούτε και καμιά μετάνοια. Η τακτική τους ήταν σαν τον σημερινό Συγκρητισμό. «Όλες οι θρησκείες είναι καλές. Παίρνουμε από την καθεμιά ό,τι μας αρέσει ή ό,τι μας συμφέρει». Ο Ηλίας με την παρέμβασή του ήθελε να τους πει ότι ΔΕΝ είναι όλα καλά. Μόνο ο Θεός του Ισραήλ είναι ο αληθινός Θεός. Σήμερα τα ίδια θα έλεγε και σε πολλούς χριστιανούς ο Ηλίας. Δεν είναι ο Σχετικισμός ο σωστός δρόμος. Είτε τον ένα θα λατρεύετε είτε τον άλλο.

Αξίζει, λοιπόν, να δει κανείς από κοντά τα 2 θυσιαστήρια, του Βάαλ και του Κυρίου, να σημειώσει τα χαρακτηριστικά τους και να βγάλει μερικά συμπεράσματα και για τη δική μας πνευματική κατάσταση, σήμερα. Το ένα θυσιαστήριο ήταν του Βάαλ, χωρίς φωτιά, και το άλλο του Ηλία με τη φωτιά.

A. Το θυσιαστήριο του Βάαλ.

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά αυτού του θυσιαστηρίου; 1. Πολλές επιλογές χωρίς ικανοποίηση. Αν παρατηρήσουμε τις πολλές εναλλακτικές που πρόσφερε αυτό το θυσιαστήριο, θα δούμε πως ήταν πολύ ελκυστικές. Οι λατρευτές του Βάαλ: Είχαν πρόσβαση σε αξιωματούχους και στο παλάτι. Είχαν νόμιμα δικαιώματα και απολάμβαναν τα αμαρτωλά όργια. Εξαιρούνταν από τους διωγμούς της Ιεζάβελ. Είχαν οικονομική υποστήριξη από τη βασίλισσα. Στις πολλαπλές επιλογές, πολλοί μένουν αναποφάσιστοι. Πώς ν' αφήσει ο λαός του Ισραήλ τα τόσα προνόμια και να πάει με τον Γιαχβέ, που δεν τους έδινε τόσες επιλογές! Κάτι

ανάλογο συμβαίνει και σ' εμάς σήμερα αν επιλέγουμε να αμφιταλαντευόμαστε ανάμεσα στον Κύριο και στους θεούς του κόσμου: Δεν αποφασίζουμε να δοθούμε ολόψυχα στον Κύριο. Αφήνουμε τις πολλαπλές επιλογές να εμποδίζουν την υπακοή μας στον Θεό. Μένουμε αναποφάσιστοι ανάμεσα στην ολόθυμη παράδοσή μας στον Κύριο και στον συμβιβασμό. 2. *Εξωτερική εμφάνιση θρησκευτικότητας αλλά χωρίς καμιά δύναμη.* Ο Ηλίας πρόσταξε να κάνουν ένα όμοιο θυσιαστήριο, να σφάζουν και να κομματιάσουν ένα όμοιο μοσχάρι με το δικό του, που ο ίδιος τους έδωσε, και να βάλουν τα κομμάτια του στο θυσιαστήριο. Να μη βάλουν όμως φωτιά (εδ. 23). Θα έκαναν παρόμοια προσευχή στον θεό τους. Ήταν όλα όμοια. Το θυσιαστήριο, το σφαχτό, οι προσευχές, οι προφήτες – μια τέλεια ατμόσφαιρα θρησκευτικότητας. Τι κάνουμε σήμερα εμείς; Η λατρεία μας στον Θεό δεν είναι αποτέλεσμα γνήσιας πνευματικότητας. Τα κίνητρά μας είναι ιδιοτελή και δεν δίνουν δόξα στον Θεό. Η αγάπη μας στον Θεό είναι με μισή καρδιά και με προσωπικό κέρδος. 3. *Το Θυσιαστήριο του Βάαλ απαιτεί πολύπλοκες τελετουργίες χωρίς πνευματική ανταπόδοση.* Τι γίνεται σήμερα; Έχουμε πολλές φορές μηχανική λατρεία, χωρίς άγγιγμα στην καρδιά. Δεν συναντούμε τον Θεό στη λατρεία μας. Η καρδιά μας δεν πυρπολείται από τη φωτιά του Πνεύματος για τη δόξα του Θεού. 4. *Θυσίες χωρίς ουσιαστικό κέρδος.* Γύρω από το θυσιαστήριο του Βάαλ οι προφήτες του χόρευαν όλη τη μέρα, φώναζαν κι έκαναν χαρακίρι στο σώμα τους επικαλούμενοι έναν θεό που δεν άκουγε, αφού ήταν ανύπαρκτος. Τι γίνεται σήμερα; Οι άνθρωποι με όλη τους τη θρησκευτικότητα αγωνίζονται να κερδίσουν την εύνοια του Θεού, και με τον νομικισμό τους να πετύχουν τη σωτηρία. Σαν τον Παύλο προσπαθούν να βρουν τη σωτηρία διά του νόμου αλλά η σωτηρία και η αποδοχή έρχονται από ψηλά, όπως τότε η φωτιά, τον καιρό του Ηλία. Παντού γύρω μας βλέπουμε αγώνες και αγωνία χωρίς αποτέλεσμα, γιατί «πάσα δόσις αγαθή και παν δώρημα τέλειον» έρχεται από πάνω, από τον αληθινό Θεό. Όσα κι αν αποκτήσει ο άνθρωπος με ιδρώτα και αίμα σύντομα θα εξανεμιστούν στον βωμό των επιθυμιών του καθώς ο ίδιος οδεύει προς την απώλεια.

B. Το Θυσιαστήριο του Θεού.

Πώς εμφανίζεται το δεύτερο Θυσιαστήριο, αυτό του Κυρίου, στην ιστορία μας; Παρατηρούμε κι εδώ ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά: 1. *Το Θυσιαστήριο του Θεού μας συνδέει και μας ανοικοδομεί.* Ο Ηλίας πρόσταξε να οικοδομήσουν μαζί το θυσιαστήριο του Θεού (Α΄ Βασ 18:30-32). Πώς οικοδομούμαστε σήμερα εμείς; Οικοδομούμαστε καθώς ερχόμαστε μαζί να ακούσουμε τον λόγο του Θεού. Καθώς συναντιόμαστε σαν κοινωνία πιστών (Δείπνο Κυρίου). Καθώς προσφέρουμε τον εαυτό μας ζωντανή θυσία (Ρωμ 12:1-2). 2. *Το Θυσιαστήριο του Θεού είναι καθαρισμός.* Ο Ηλίας έριξε άφθονο νερό στο θυσιαστήριο και γύρω απ' αυτό (18:33-35). Τι συμβαίνει όταν παριστάνουμε τον εαυτό μας «θυσία ζώσα» στον Κύριο; Καθαριζόμαστε και διαποτιζόμαστε με το νερό του Λόγου του Θεού. Η φωτιά του Πνεύματος κατακαίει μέσα μας κάθε «μολυσμόν σαρκός και πνεύματος». 3. *Το Θυσιαστήριο του Κυρίου είναι Επιβεβαίωση.* Ο Ηλίας προσευχήθηκε για την επιβεβαίωση του Θεού (18:36-37). Ο Κύριος θα επιβεβαιώσει κάθε υπόσχεση που μας έχει δώσει: Θα θεραπεύσει τη θλίψη μας· θα μας χαρίσει την προστασία του· θα αλλάξει τον εσωτερικό μας κόσμο· θα μας στηρίξει· θα μας ελευθερώσει· θα μας υπερασπιστεί· θα μας ανορθώσει· θα μας ευλογήσει. 4. *Το Θυσιαστήριο του Κυρίου είναι εξαγνισμός.* «Τότε έπεσε η φωτιά του Κυρίου και έκαψε εντελώς το ολοκαύτωμα και τα ξύλα, τις πέτρες και το χώμα, κι έγλειψε ως και το νερό του αυλακιού» (18:38). Ο Κύριος μας εξαγνίζει καθώς πλησιάζουμε το θυσιαστήριό του· κατακαίει όλα τα σκουπίδια και τα άχρηστα της ζωής μας· μας δίνει τη δύναμη του Πνεύματος· μας χρίζει με τη δόξα του. 5. *Το Θυσιαστήριο του Θεού είναι συναρπαστικό.* «Όταν το είδαν αυτό, έσκυψαν όλος ο λαός το κεφάλι τους και είπαν: “Κύριος, αυτός είναι ο Θεός· ο Κύριος, αυτός είναι ο Θεός!”» (18:39). Τι είναι αυτό που πείθει τους ανθρώπους για τον αληθινό Θεό: ότι υπάρχει, ότι είναι ο Δημιουργός, ότι είναι ο Κύριος του παντός, ότι είναι ο Κύριός μας; Όταν είδαν ότι το θυσιαστήριο άναψε με τη δύναμη του Κυρίου, πείσθηκαν και πίστεψαν σ' αυτόν. Όταν ο κόσμος μάς δει να φλεγόμαστε από τη φωτιά του ενθουσιασμού του Πνεύματος, θα πιστέψει στον Χριστό. Τέλος, 6. *Το Θυσιαστήριο του Θεού σταθεροποιεί την πορεία μας.* Ο Ηλίας έδωσε εντολή να κατασφάζουν τους προφήτες του Βάαλ. Ήταν συνήθεια της εποχής (βλ. στ. 13), οι προφήτες ενός θεού που θεωρείτο αδύναμος θεωρούνταν ψευδείς μάρτυρες και θανατώνονταν ως τέτοιοι (πρβλ. Β΄ Βασ 10:18-25)]. Το πνευματικό μήνυμα σήμερα για μας είναι ότι πολλοί προφήτες του Βάαλ πρέπει να εξολοθρευθούν από τη ζωή μας. Τέρμα οι συμβιβασμοί. Έτσι, στο θυσιαστήριο του Κυρίου: Καταδικάζεται κάθε αμαρτία μας· ανακαλείται στην τάξη κάθε παρακοή μας· καταστέλλεται κάθε αντίσταση· η καρδιά μας παραδίδεται αποκλειστικά στον Θεό.

Εύχομαι όλοι μας να προτιμήσουμε το θυσιαστήριο του Κυρίου και όχι το θυσιαστήριο του Βάαλ. Δεν μπορούμε να λατρεύουμε και τον Θεό και τον Βελιάλ.

****

05. Αντιμέτωπος με τη Σιωπή του Θεού

Ανάγνωσμα: Ψαλμός 28:1-2

Δύο εδάφια μοναδικής σημασίας, γιατί καταπιάνονται και περιγράφουν την αγωνία των πιστών του Θεού όλων των αιώνων. Όλοι οι γνήσιοι λατρευτές του Θεού στη Παλαιά Διαθήκη και τα παιδιά του Θεού στην Καινή, πέρασαν κάποτε στιγμές, ώρες και μέρες ή και περιόδους ολόκληρες ζητώντας κάτι από τον Θεό και η απάντηση δεν ήταν ούτε «ναι» ούτε «όχι» ούτε «περίμενε». Ακόμα και ο Κύριος Ιησούς Χριστός βίωσε αυτή τη σκληρή πραγματικότητα πάνω στον σταυρό. Την απόλυτη σιωπή.

Το ερώτημα για τον σημερινό πιστό του Χριστού είναι «τι κάνω τότε;» Προσευχόμαστε με τα λόγια που διαβάσαμε αλλά για πολύν καιρό δεν έχουμε κάποια απάντηση, και δεν μπορούμε παρά να περιμένουμε την τελική έκβαση.

Μέσα από τη χριστιανική εμπειρία έχουν προκύψει 5 απλές σκέψεις, τι να κάνει κανείς όταν βρίσκεται σ' αυτή την κατάσταση:

1. Ο Θεός πάντοτε ακούει.

Όταν εσύ δεν τον ακούς, εκείνος είναι δίπλα σου πάντοτε και ακούει. Στο Ιω 9:31 διαβάζουμε ότι «αν κάποιος σέβεται τον Θεό και κάνει το θέλημά του, αυτόν ο Θεός τον ακούει». Στον Ψαλμό 34:16 εξάλλου διαβάζουμε ότι: «Τους δίκαιους ο Κύριος τους προσέχει κι ακούει τις ικεσίες τους». Και στον Ψλ 66:19: «Ωστόσο μ' άκουσ' ο Θεός, πρόσεξε τη φωνή της προσευχής μου» (πρβλ. και Ψλ 34:15· Πρμ 15:29). Πολλές φορές θα έχουμε αναρωτηθεί αν ο Θεός ακούει την προσευχή μας. Και κάποτε νιώθουμε πως είναι χαμένος χρόνος, κι ότι οι ουρανοί είναι κλειστοί για κάποιο ή κάποια αιτήματά μας.

Ανεξάρτητα όμως από το τι νιώθουμε ή τι σκεφτόμαστε, για ένα πρέπει να είμαστε σίγουροι: ο Θεός ακούει τις προσευχές των παιδιών του. Κι αυτό είναι τεράστια παρηγοριά για μας. Μπορεί να παραμένει σιωπηλός, όμως μας ακούει.

2. Δεν φταις πάντα εσύ.

Όταν δεν ακούς τη φωνή του Θεού, το φταίξιμο δεν είναι πάντοτε δικό σου που εκείνος παραμένει σιωπηλός. Είναι πολλοί αυτοί που κατηγορούν τον εαυτό τους πιστεύοντας ότι κάτι έχουν κάνει κι ο Θεός τους έχει απορρίψει.

Ο Δαβίδ, που ήταν ο άνθρωπος της καρδιάς του Θεού, παρακαλεί πάντοτε τον Θεό να τον ακούσει:

- «Στην ικεσία μου αποκρίσου, Θεέ...» (Ψλ 4:2).
- «Μην κρύψεις την παρουσία σου απ' τον δούλο σου [...] γρήγορα αποκρίσου μου» (Ψλ 69:18).
- «Ός πότε, Κύριε, θα μ' έχεις αποξενωμένο; ώς πότε θα 'σαι αδιάφορος για μένα; [...] Ρίξε το βλέμμα σου σ' εμένα κι αποκρίσου μου, Κύριε και Θεέ μου, κραταίωσέ με για να μην αποκοιμηθώ τον ύπνο του θανάτου...» (Ψλ 13:2-4).

Ο Δαβίδ, πιστός λατρευτής του Κυρίου, είχε νιώσει πολλές φορές τη σιωπή του Θεού. Αυτό, ωστόσο, δεν σήμαινε πως είχε εγκαταλείψει τον Κύριο ή ότι είχε αποτύχει στη σχέση του μαζί του.

Ας μην αυτομαστιγώνομαστε, λοιπόν! Μην αφήνουμε τον διάβολο να μας βάζει ψεύτικες ενοχές ότι κάποια αμαρτία έχουμε κάνει κι ο Θεός δεν μας απαντάει. Ας στηριχτούμε στην αλήθεια ότι είμαστε «οι εκλεκτοί του Θεού, κι ότι κανένας δεν μπορεί να μας κατηγορήσει, γιατί μας έχει δικαιώσει ο Θεός» (Ρωμ 8:33-34). Και μας αγαπάει σαν παιδιά του.

3. Η Απάντηση του Θεού βρίσκεται στον Λόγο του.

Όταν δεν ακούμε την απάντηση του Θεού στην προσευχή μας, δεν πρέπει να ξεχνούμε ποτέ πως η απάντηση συνήθως βρίσκεται στον Λόγο του. Ο Λόγος του Θεού έχει απαντήσεις για κάθε τομέα της ζωής μας, και μπορεί να λύσει κάθε μας πρόβλημα.

Πολλές φορές στη ζωή λαχταρούμε τις υπερφυσικές απαντήσεις στις προσευχές μας. Ναι, θα έρθουν κι αυτές όταν το κρίνει ο Θεός αλλά τις περισσότερες φορές ο Θεός μας απαντάει μέσα από τον Λόγο του! Όταν διαβάζουμε στο Ιω 1:14 ότι «Ο Λόγος έγινε άνθρωπος κι έστησε τη σκηνή του ανάμεσά μας...» μπορούμε να καταλάβουμε ότι εν Χριστώ βρίσκονται όλες μας οι απαντήσεις. Στον ΛΟΓΟ. Όταν αντιμετωπίζουμε τη σιωπή του Θεού, διαβάζουμε τον Λόγο του κι εκεί πρέπει να βρούμε την απάντηση που χρειαζόμαστε. Από την Επιστολή προς Εβραίους (1:1-2) ξέρουμε πως ο Θεός τελευταία μίλησε με τον Υιό του στον κόσμο. Ο Υιός του Θεού είναι ο Λόγος του Θεού –κι ο Θεός μάς μιλάει με τον Υιό του.

4. Θυμήσου τι έχει πει ο Θεός.

Όταν δεν μπορούμε να τον ακούσουμε, ας θυμηθούμε τι μας έχει απαντήσει ο Κύριος σε παλιότερες προσευχές μας σε ανάλογες περιστάσεις. Και πάνω απ' όλα να θυμόμαστε την παρότρυνση του Λόγου του: «Στον Κύριο να εμπιστευέσαι μ' όλη σου την καρδιά και στη δική σου σύνεση να μη στηρίζεσαι» (Πρμ 3:5). Όταν σου πει κάτι ο Θεός στον Λόγο του, κράτησέ το και ποτέ μην ξεχάσεις τον Λόγο του. Εδώ είναι η μεγάλη χρησιμότητα της αποστήθισης των εδαφίων της Γραφής. Το Πνεύμα του Θεού θα μας θυμίσει κάτι που έχουμε μάθει –όχι κάτι που δεν το μάθαμε ποτέ! Και τότε, ακόμη κι αν εισπράττουμε τη σιωπή του Θεού στην προσευχή μας, θα μπορούμε να στηριχτούμε σε κάτι που ο Κύριος έχει ήδη εκφράσει στον Λόγο του.

Τέλος,

5. Ο Θεός έχει πάντα το σωστό Σχέδιο για σένα.

Όταν δεν ακούμε τη φωνή του Θεού, μένουμε στη βεβαιότητα ότι ο Θεός έχει το σωστό σχέδιο για τη ζωή μας. Στον Ιερεμία (29:11) διαβάζουμε τι λέει ο Θεός στους δικούς του: «Ξέρω πολύ καλά τα σχέδια που έχω κάνει για σας. Θέλω την ευημερία σας και όχι την καταστροφή σας...» Και στον Ψαλμό 102:20: «Έσκυψε ο Κύριος απ' το απρόσιτο αγίο του, από τους ουρανούς επέβλεψε στη γη, τους στεναγμούς των αιχμαλώτων για ν' ακούσει...»

Πολλές φορές θέλουμε να ρωτήσουμε τον Θεό για πράγματα και γεγονότα που δεν τα είχαμε διανοηθεί ποτέ ότι θα μας συμβούν. Που αναρωτιόμαστε αν αυτά είναι το τέλειο σχέδιο του Θεού για τη ζωή μας. Και σ' εκείνες τις στιγμές, την ώρα της σιωπής του Θεού, ας θυμηθούμε κι ας το πιστέψουμε: Ο Θεός κάποιο μεγάλο σχέδιο έχει για μας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Θα υπάρξουν φορές που θα έρθουμε αντιμέτωποι με τη σιωπή του Θεού. Ας μην απογοητευόμαστε. Ο Θεός είναι εκεί.

- Το ότι σιωπά δεν σημαίνει ότι δεν μας ακούει.
- Δεν σημαίνει ότι σε κάτι φταίμε εμείς.
- Συχνά η απάντηση βρίσκεται στον Λόγο του.
- Είν' ανάγκη να θυμόμαστε τι μας έχει πει στο παρελθόν.
- Και πάντα εκείνος έχει το σωστό σχέδιο για μας.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ

Είδαμε στις 5 βιβλικές μελέτες μας «Σιωπές μέσα στη Βίβλο». Ήταν καταστάσεις που μας αγγίζουν όλους στην καθημερινότητά μας, άλλους λίγο κι άλλους περισσότερο. Είδαμε:

- Τις Σιωπές του Ιησού
- Τη Σιωπή της Παρηγορίας (των φίλων του Ιώβ)
- Τη Σιωπή της Ενοχής (στον Ψαλμό 32 του Δαβίδ)
- Τη Σιωπή του Αναποφάσιστου (Μπροστά σε 2 Θυσιαστήρια)
- Τη Σιωπή του Θεού στη ζωή μας.

[Εκτεταμένες περιλήψεις όλων των Μελετών, σε PDF, υπάρχουν στην Ιστοσελίδα της Εκκλησίας]

Εύχομαι ο Κύριος να ευλογήσει όλες αυτές τις σκέψεις στη ζωή του καθενός μας.

****